

ಶಾಲೆಗೆ ಹೋದ; ಎಂದಿನಂತೆ ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತ. ಮರಳಿ ಬರುವಾಗ ಸ್ನೇಹಿತ ಕೇಳಿದ, 'ಇಂದು ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಯಲ್ಲ, ಏನಾಯಿತು ನೋಡು? ಪಾಠ ಎಂದಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅರ್ಥವಾಗಿರಬೇಕು, ಅಲ್ಲವೇ?' ಅದಕ್ಕೆ ರಾಜು, 'ಪಾಠವೇನೋ ಅರ್ಥವಾಯಿತು, ಯಾವ ತೊಂದರೆಯೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ನೀನು ಹೇಳಿದಂತೆ ಹತ್ತು ನಿಮಿಷ ಉಳಿತಾಯವೂ ಆಯಿತು. ಆದರೂ ನನಗೆ ಏನನ್ನೋ ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಹಾಗಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬಂದ ನಂತರ ಶಾಂತಿ, ನೆಮ್ಮದಿ, ಧನ್ಯತಾಭಾವ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇಂದು ಹಾಗೆ ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಭಾವನೆ ಇಡೀ ದಿನ ನನ್ನನ್ನು ಕಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ನಾಳೆ ತಪ್ಪದೆ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ, ಇಂದಿನ ಸಲುವಾಗಿ ಇನ್ನಷ್ಟು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಬರುತ್ತೇನೆ' ಎಂದ.

ಇದು ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಮಾಡುವ ಆಚರಣೆಗಳ ಲಾಭ. ಪ್ರತಿದಿನವೂ ನಾವು ಮಾಡುವ ಆಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಇಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ; ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನ ಏರುಪೇರುಗಳು, ಆ ಕ್ಷಣದ ಹಾಗೂ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಒತ್ತಡವೇ ಕಾರಣವಾಗಿರಬಹುದು. ಆದರೂ ಪ್ರತಿದಿನ ಮಾಡುವ ಆಚರಣೆಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ತೃಪ್ತಿಹೊಂದುತ್ತದೆ, ಪ್ರಪುಲನವಾಗುತ್ತದೆ. 'ನಿತ್ಯಕರ್ಮ'ವೆಂದು ಶಾಸ್ತ್ರಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಕರೆದಿರುವ ಕೆಲವೊಂದು ವಿಧಿಗಳ ಪ್ರಯೋಜನ ಇದೇ. ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ನಮ್ಮ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು, ನಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದರಿಂದ, ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಕುರುಡಾಗಿ ಮಾಡಿದರೂ ಅದರಿಂದ ಲಾಭವಿದೆ. ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ರಾಜುವಿನಂತೆ ಆಚರಣೆಯ ಲಾಭವನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡರೂ ಸಾಕು, ಅದೇ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪ್ರೇರಕ ಶಕ್ತಿಯಾಗುವುದು. ಇನ್ನಷ್ಟು ಆಳಕ್ಕಿಳಿದು ಆಚರಣೆಗಳ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಆಯಾಮವನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ, ಅವುಗಳು ನಮ್ಮ ಜೀವನದ ಲೌಕಿಕ ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಹಂತಕ್ಕೇರಿಸುವುದು. ಇದು ಆಚರಣೆಗಳಿಂದಾಗಬಹುದಾದ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಯೋಜನ.

ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ: ಧರ್ಮದ ತಿರುಳು ಇರುವುದೇ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ. ಭಗವಂತನನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಿ ಕಾಣುವುದು, ಅವನ ನಿಜವಾದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವುದೇ ನಿಜವಾದ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಧಕನು ಒಂದೆರಡು ದಿನ, ಕೆಲವೊಂದು ವರ್ಷ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟರೆ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ಇಡೀ ಜೀವನವನ್ನು ಒಂದು ಗುರಿಯತ್ತ ಮುನ್ನಡೆಸುವ ವಿಶೇಷ ಸಾಧನೆ ಅದು. ಎಷ್ಟು ದೀರ್ಘಕಾಲವಾದರೂ ಮುಂದುವರಿಯುವ, ಎಷ್ಟು ಸೋಲುಗಳೇ ಆದರೂ ಮತ್ತೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಡುವ ವಿಶೇಷ ತಾಳ್ಮೆ, ಛಲ, ಸತತ ಶ್ರಮ ಅವನಿಗೆ ಇರಬೇಕು. ಈ ರೀತಿಯ ಸಾಧನೆಗೆ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾದ ಮನಃಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮನೋನಿಗ್ರಹ, ಆತ್ಮಸಂಯಮ ಅತ್ಯಂತ ಮುಖ್ಯ. ಆಚರಣೆ, ವಿಧಿವಿಧಾನಗಳು ಇಂಥ ಶಿಸ್ತುಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಇಂದ್ರಿಯಭೋಗದ ಕಡೆಗೆ, ಅತಿಸ್ಥಿನ ಕಡೆಗೆ, ಉದಾಸೀನಭಾವದ ಕಡೆಗೆ ವಾಲುವುದೇ

ಮನಸ್ಸಿನ ಸಹಜ ಪ್ರವೃತ್ತಿ. ಅದನ್ನು ಪಳಗಿಸಿ, ನಿಯಂತ್ರಣದ ಮೂಲಕ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಉನ್ನತ ಭಾವಗಳತ್ತ ಹರಿಯಬಿಡಲು ನಿಯಮಿತವಾದ, ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾದ ಜೀವನ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಆಚರಣೆಗಳೆಲ್ಲ ಇಂತಹ ಶಿಸ್ತುಬದ್ಧತೆಯನ್ನು ಬಿಗಿಗೊಳಿಸಲು, ಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಾಧನೆಯ ಮೊದಲ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಇವು ವಿಶೇಷ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ಮನಸ್ಸು ಉನ್ನತ ಹಂತವನ್ನು ಏರಿದ ಬಳಿಕ ಇಂಥ ಆಚರಣೆಗಳು ಅನಗತ್ಯ ಎಂದು ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ: "ಯಾವಾಗ ನಿಮಗೆ ಹರಿನಾಮವನ್ನೋ, ರಾಮನಾಮವನ್ನೋ ಒಮ್ಮೆ ಉಚ್ಚರಿಸಿದ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ರೋಮಾಂಚನವಾಗುವುದೋ, ಪ್ರೇಮಾಶ್ರು ಸುರಿಯುವುದೋ ಆಗ ನಿಜವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿ, ಇನ್ನು ನೀವು ಸಂಧ್ಯಾದಿ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಆಗ ಮಾತ್ರವೇ ನಿಮಗೆ ಕರ್ಮತ್ಯಾಗದ ಅಧಿಕಾರ - ಕರ್ಮ ತನಗೆ ತಾನೇ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಬಿಟ್ಟುತೊಲಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ." (ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ ವಚನ ವೇದ, ಭಾಗ ೧, ಪು.೧) ಆದರೆ, ಉನ್ನತ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸದಾ ಇರಿಸಲು ಅಂಥ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಪಾಲಿಸಬೇಕು ಎಂದೂ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ತೋತಾಪುರಿಯ ಮಾತಿನಂತೆ ಕಮಂಡಲುವನ್ನು ಪ್ರತಿದಿನವೂ ತೊಳೆಯಬೇಕು, ಆಗಮಾತ್ರ ಅದು ತೊಳಗಿ ಬೆಳಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ, ಅಂತೆಯೇ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಉನ್ನತಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿರಿಸಲು ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, 'ಕಮಂಡಲು ಚಿನ್ನದ್ದಾದರೆ ಅದನ್ನು ಪ್ರತಿದಿನ ತೊಳೆಯದಿದ್ದರೂ ಹಾನಿಯಿಲ್ಲ' - ಅಂದರೆ ಗುರಿ ಮುಟ್ಟಿದ ಬಳಿಕ ವಿಧಿ, ಆಚರಣೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಾಧನೆಗಳ ಮೂಲಕ ಗುರಿ ತಲುಪಿದ ಮಹಾತ್ಮರು ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ, ಅದು ಅವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನ್ವಯವಾಗುವುದಲ್ಲದೆ, ಇನ್ನೂ ಆರಂಭಿಕ ಹಂತಗಳಲ್ಲೇ ಇರುವವರು ಈ ಮಹಾತ್ಮರಂತೆ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಬಿಡಬಾರದು ಎಂಬುದು ಮುಖ್ಯ. 'ಮುಕ್ತಿ ಪಡೆದವನ ಕರ್ಮಗಳು ತಾವಾಗಿಯೇ ಬಿದ್ದು ಹೋಗುವುವು' ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರು.

ಆಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಅನಾಚಾರಗಳೂ, ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದ ನಡವಳಿಕೆಗಳೂ ಸೇರಿಕೊಂಡಿರುವುದೂ ವಾಸ್ತವ. ಹಲವು ಬಾರಿ ಅವು ವಿನಾಶಕಾರಿಯಾದ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿ, ಧರ್ಮದ ಉನ್ನತ, ವಿಶಾಲ ಭಾವನೆಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾದ ಕೆಲಸವನ್ನೇ ಮಾಡಿವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ - ಆಸ್ಪತ್ಯತೆ, ವಾಮಾಚಾರ, ಮತಾಂಧತೆ ಇತ್ಯಾದಿ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ವಿವೇಚನೆ, ತಿಳುವಳಿಕೆಗಳಿಂದ ಈ ಕೆಡುಕುಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ನಿಲ್ಲಬೇಕು; ಧರ್ಮದ ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದೇ ನಿಜವಾದ ಧರ್ಮ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ.